Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

11. veljače 2015.*

„Okoliš – Direktiva 85/337/EEZ – Procjena utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš – Projekti koji moraju ili ne moraju biti predmet procjene – Istraživačka bušenja – Točka 14. Priloga I. – Pojam ‚vađenja nafte i prirodnog plina u komercijalne svrhe' – Obveza procjene prilikom vađenja određene količine plina – Točka 2. podtočka (d) Priloga II. – Pojam ‚dubinskih bušenja' – Točka 1. Priloga III. – Pojam ‚kumuliranja s drugim projektima'"

U predmetu C-531/13,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Verwaltungsgerichtshof (Austrija), odlukom od 11. rujna 2013., koju je Sud zaprimio 8. listopada 2013., u postupku

Marktgemeinde Straßwalchen i dr.

protiv

Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend,

uz sudjelovanje:

Rohöl-Aufsuchungs AG,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: R. Silva de Lapuerta, predsjednica vijeća, K. Lenaerts, potpredsjednik Suda, u svojstvu suca drugog vijeća, J.-C. Bonichot (izvjestitelj), A. Arabadjiev i J. L. da Cruz Vilaça, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: I. Illéssy, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 3. rujna 2014.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za Marktgemeinde Straßwalchen i dr., G. Lebitsch, *Rechtsanwalt*,

— za Rohöl-Aufsuchungs AG, C. Onz, *Rechtsanwalt*, uz asistenciju H.-J. Handlera,

— za austrijsku vladu, C. Pesendorfer i M. Lais, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

— za njemačku vladu, T. Henze, A. Lippstreu i A. Wiedmann, u svojstvu agenata,

— za poljsku vladu, B. Majczyna, D. Krawczyk i M. Rzotkiewicz, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, G. Wilms i C. Hermes, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 9. listopada 2014.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje točke 14. Priloga I. Direktivi Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 175, str. 40.) [neslužbeni prijevod], kako je izmijenjena Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. (SL L 140, str. 114.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 26., str. 158.; u daljnjem tekstu: Direktiva 85/337).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Marktgemeindea Straßwalchen (općine Straßwalchen) i 59 drugih tužitelja u glavnom postupku, s jedne strane, i Bundesministera für Wirtschaft, Familie und Jugend, s druge strane, u pogledu odluke kojom se Rohöl-Aufsuchungsu AG odobrava provedba istraživačkog bušenja na području Marktgemeinde Straßwalchen.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Članak 4. stavci 1. i 2. Direktive 85/337 glasi kako slijedi:

„Uz pridržavanje članka 2. stavka 3., projekti nabrojeni u Prilogu I. podvrgnuti su procjeni, u skladu s člancima 5. do 10.

2. Uz pridržavanje članka 2. stavka 3., države članice za projekte nabrojene u Prilogu II. određuju:

(a) na temelju ispitivanja od slučaja do slučaja,

ili

(b) na temelju pragova ili kriterija koje utvrdi država članica,

mora li se projekt podvrgnuti procjeni u skladu s člancima 5. do 10.

Države članice mogu odlučiti primijeniti oba postupka iz točaka (a) i (b).“ [neslužbeni prijevod]

4 Prilog I. Direktivi 85/337, naslovljen „Projekti iz članka 4. stavka 1.“, u točki 14. propisuje:

„Vađenje nafte i zemnog plina u komercijalne svrhe, ako dobivene količine dnevno prelaze 500 tona nafte i 500.000 kubnih metara plina.“ [neslužbeni prijevod]

5 Prilog II. Direktivi 85/337, naslovljen „Projekti iz članka 4. stavka 2.“, u točki 2. podtočki (d) propisuje:

„Industrija vađenja [...]

(d) Dubinska bušenja, osobito:

— geotermička bušenja,

— bušenja za skladištenje nuklearnog otpada,

— bušenja za opskrbu vodom,

osim bušenja za ispitivanje stabilnosti tla.“ [neslužbeni prijevod]

6 Prilog III. Direktivi 85/337, naslovljen „Kriteriji odabira iz članka 4. stavka 3.“, glasi kako slijedi:

„1. Značajke projekata

Značajke projekata moraju se razmotriti, osobito s obzirom na sljedeće:

— veličinu projekta,

— kumulativni utjecaj s ostalim projektima,

— korištenje prirodnim resursima,

— proizvodnju otpada,

— onečišćenje i štetna djelovanja,

— rizik od nesreća, osobito s obzirom na upotrijebljene tvari i tehnologije.

2. Lokacija projekata

Mora se razmotriti osjetljivost okoliša zemljopisnih područja za koja je izgledno da bi projekti mogli na njih značajno utjecati, posebno uzimajući u obzir sljedeće:

— postojeće korištenje zemljištem;

— relativno obilje, kakvoću i sposobnost obnavljanja prirodnih resursa tog područja;

— prihvatni kapacitet prirodnog okoliša, obraćajući posebnu pozornost na sljedeća područja:

(a) močvarna područja;

(b) obalna područja;

(c) planinska i šumska područja;

(d) prirodne rezervate i parkove;

(e) područja kategorizirana ili zaštićena zakonodavstvom država članica; područja posebne skrbi koja države članice odrede u skladu s direktivama 79/409/EEZ i 92/43/EZ;

(f) područja na kojima su već prekoračeni standardi kakvoće okoliša utvrđeni zakonodavstvom Zajednice;

(g) gusto naseljena područja;

(h) krajobraze od povijesne, kulturne i arheološke važnosti.

3. Značajke mogućeg utjecaja

Izgledni značajni utjecaji projekata na okoliš moraju se razmotriti s obzirom na kriterije određene u točkama 1. i 2., osobito u odnosu na:

— opseg utjecaja (zemljopisno područje i broj stanovnika na koje se utječe),

— prekograničnu narav utjecaja,

— veličinu i složenost utjecaja,

— vjerojatnost utjecaja,

— trajanje, učestalost i reverzibilnost utjecaja.“ [neslužbeni prijevod]

Austrijsko pravo

7 Prilog 1. Zakonu iz 2000. o procjeni utjecaja na okoliš (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000, BGBl. 697/1993), u verziji primjenjivoj na činjenice iz glavnog postupka (BGBl. I, 87/2009, u daljnjem tekstu: UPV-G), glasi kako slijedi:

„Prilog sadrži projekte koji zahtijevaju procjenu utjecaja na okoliš u skladu s člankom 3.

U stupcima 1. i 2. nalaze se projekti koji u svakom slučaju zahtijevaju procjenu utjecaja na okoliš i koji su podvrgnuti postupku procjene utjecaja na okoliš (stupac 1.) ili pojednostavnjenom postupku (stupac 2.). Izmjene iz Priloga 1. zahtijevaju ispitivanje od slučaja do slučaja iznad naznačenog praga; u protivnom se primjenjuje članak 3.a stavci 2. i 3., osim ako se izmjene ne odnose izričito na nove konstrukcije, nove građevine ili nove priključke.

U stupcu 3. nalaze se projekti koji zahtijevaju procjenu utjecaja na okoliš samo ako su ispunjeni određeni posebni uvjeti. Ti su projekti podvrgnuti ispitivanju od slučaja do slučaja iznad naznačenog minimalnog praga. Ako to ispitivanje od slučaja do slučaja pokaže da postoji obveza procjene utjecaja na okoliš, primjenjuje se pojednostavnjeni postupak.

Kategorije područja koja treba zaštititi iz stupca 3. definirane su u Prilogu 2. Međutim, područja kategorije A, C, D i E treba uzeti u obzir prilikom obvezne procjene utjecaja projekta na okoliš samo ako su razvrstana na dan podnošenja zahtjeva.

[...]

Procjena utjecaja na okoliš (PUO)	PUO prema pojednostavnjenom postupku	
Stupac 1.	Stupac 2.	Stupac 3.

29	a) proizvodnja nafte ili prirodnog plina kapaciteta najmanje 500 tona po danu po sondi za naftu i najmanje 500.000 m^3 po danu po sondi za prirodni plin b) [...]		c) proizvodnja nafte ili prirodnog plina na zaštićenim područjima kategorije A kapaciteta najmanje 250 tona po danu po sondi za naftu i najmanje 250.000 m^3 po danu po sondi za prirodni plin; d) [...] (količine ili podaci o obujmu pri atmosferskom tlaku)“

8 Članak 1. Zakona iz 1999. o mineralnim sirovinama (Mineralrohstoffgesetz 1999, BGBl. I, 38/1999), u verziji primjenjivoj na činjenice iz glavnog postupka (BGBl. I, 111/2010, u daljnjem tekstu: MinroG), predviđa:

„U smislu ovog federalnog zakona:

1. ‚traženje’ je svaka posredna i neposredna potraga za mineralnim sirovinama, uključujući s time povezane pripremne djelatnosti, te otvaranje i ispitivanje prirodnih nalazišta mineralnih sirovina i napuštenih odlagališta koja sadrže te sirovine radi utvrđivanja isplativosti vađenja.

2. ‚vađenje’ je odvajanje ili oslobađanje (iskorištavanje) mineralnih sirovina i s time povezane pripremne, prateće i naknadne djelatnosti;

[...]“

9 Članak 119. MinroG-a, naslovljen „Odobrenje rudarskih radova“, u stavku 1. predviđa:

„Potrebno je upravno odobrenje za izgradnju (postavljanje) površinskog rudarskog objekta i tom objektu namijenjenih prokopa, okna i bušotina s dubinom bušotina i okna od najmanje 300 metara. […]“

Glavni postupak i prethodna pitanja

10 Odlukom od 29. kolovoza 2011. koju je donio Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend Rohöl-Aufsuchungs AG dobio je na temelju članka 119. MinroG-a odobrenje za provedbu istraživačkog bušenja na području Marktgemeinde Straßwalchen, do 4150 metara dubine, bez procjene utjecaja tog bušenja na okoliš. Ta je odluka predmet tužbe pred Verwaltungsgerichtshofom koju su podnijeli Marktgemeinde Straßwalchen i 59 drugih osoba.

11 Iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku proizlazi da se sporno odobrenje odnosi na više radova i aktivnosti, osobito provedbu radova potrebnih za postavljanje postrojenja za bušenje i u slučaju neuspješnog istraživanja povratak područja u prijašnje stanje.

12 U slučaju pronalaska ugljikovodika, Rohöl-Aufsuchungs AG dobio je dozvolu za testno vađenje prirodnog plina ukupne količine do 1.000.000 m^3 za dokazivanje isplativosti bušenja. Prema navodima suda koji je uputio zahtjev, predviđeno je vađenje 150.000 m^3 do 250.000 m^3 plina dnevno i također najviše 150 m^3 nafte i 18.900 m^3 vezanog prirodnog plina dnevno. Tako izvađeni ugljikovodici bi se izgarali na rubu bušotine. Nije predviđen priključak na visokotlačni vod prirodnog plina.

13 Tužitelji u glavnom postupku osporavaju valjanost odobrenja o kojem je riječ, osobito zbog toga što je istraživačko bušenje trebalo biti podvrgnuto procjeni utjecaja na okoliš, u skladu s točkom 14. Priloga I. Direktivi 85/337 koja predviđa da vađenje nafte i prirodnog plina treba podvrgnuti procjeni utjecaja na okoliš kad se, s jedne strane, ono provodi „u komercijalne svrhe“ i, s druge strane, kad izvađene količine premaše pragove koji su u njoj navedeni.

14 Sud koji je uputio zahtjev se pita, kao prvo, provodi li se istraživačko bušenje „u komercijalne svrhe“ kada ima za cilj jedino provjeriti isplativost nalazišta. Usto ocjenjuje da je ukupni obujam ugljikovodika koji se može izvaditi u tom okviru relativno ograničen jer je količina prirodnog plina za koji je odobreno vađenje u konkretnom slučaju ograničena na obujam koji je samo dva puta veći od dnevnog praga predviđenog u točki 14. Priloga I. Direktivi 85/337.

15 Verwaltungsgerichtshof navodi, kao drugo, da su i pod pretpostavkom da istraživačka bušenja imaju komercijalnu svrhu u smislu točke 14. Priloga I. Direktivi 85/337 količine ugljikovodika čije je vađenje predviđeno po danu ispod pragova utvrđenih UVP-G-om od kojih se za projekt zahtijeva procjena utjecaja na okoliš. Naime, odobrenje o kojem je riječ ne uzima u obzir ugljikovodike izvađene u okviru drugih bušenja u tom području, nego se temelji jedino na istraživačkom bušenju iz zahtjeva Rohöl Aufsuchungsa AG.

16 Verwaltungsgerichtshof navodi da je taj pristup u skladu s austrijskim pravom jer točka 29. podtočka (a) Priloga 1. UVP-G-u navodi da treba uzeti u obzir količine nafte i prirodnog plina izvađenih „po sondi“ kako bi se ocijenilo treba li provesti procjenu utjecaja na okoliš. Međutim, budući da točka 14. Priloga I. Direktivi 85/337 ne sadrži takvu odredbu, treba se zapitati je li ta odredba pravilno prenesena u austrijsko zakonodavstvo.

17 Sud koji je uputio zahtjev pita se, kao treće, jesu li austrijska tijela imala obvezu uzeti u obzir, prilikom odobravanja istraživačkog bušenja o kojem je riječ, kumulativne učinke svih „istovrsnih“ projekata. U tom smislu navodi da se na području Marktgemeinde Straßwalchen nalazi oko 30 sondi za vađenje prirodnog plina koje Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend nije uzeo u obzir u spornoj odluci, iako iz presuda Umweltanwalt von Kärnten (C-205/08, EU:C:2009:767, t. 53.) te Brussels Hoofdstedelijk Gewest i dr. (C-275/09, EU:C:2011:154, t. 36.) proizlazi da se cilj Direktive 85/337 ne može zaobići razdiobom projekata.

18 S obzirom na prethodno navedeno, Verwaltungsgerichtshof odlučio je prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Je li kod vremenski i količinski ograničenog testnog vađenja prirodnog plina koje se provodi u okviru istraživačkog bušenja radi ispitivanja isplativosti trajnog pridobivanja prirodnog plina riječ o ‚vađenju […] prirodnog plina u komercijalne svrhe’ sukladno točki 14. Priloga I. Direktivi 85/337?

Ako je odgovor na prvo prethodno pitanje potvrdan:

2. Protivi li se točka 14. Priloga I. Direktivi 85/337 odredbi nacionalnog prava koja pragove kod vađenja prirodnog plina navedene u tom prilogu ne veže za sâmo vađenje kao takvo nego za , proizvodnju po sondi’?

3. Treba li Direktivu 85/337 tumačiti tako da u situaciji kakva je u glavnom postupku, u kojoj je postavljen zahtjev za odobrenje testnog vađenja prirodnog plina u okviru istraživačkog bušenja, tijelo prilikom utvrđivanja postoji li obveza procjene utjecaja na okoliš mora ispitati kumulativni učinak samo svih istovrsnih projekata, konkretno svih bušenja pokrenutih na području općine?“

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

19 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti želi znati treba li točku 14. Priloga I. Direktivi 85/337 tumačiti tako da je istraživačko bušenje, poput onoga iz glavnog postupka, u okviru kojega je predviđeno testno vađenje prirodnog plina i nafte kako bi se utvrdila komercijalna isplativost nalazišta, obuhvaćeno područjem primjene te odredbe.

20 Najprije treba podsjetiti da su na temelju članka 4. stavka 1. Direktive 85/337 i uz pridržavanje članka 2. stavka 3. te direktive projekti nabrojeni u Prilogu I. toj direktivi podvrgnuti procjeni utjecaja na okoliš. Stoga, u skladu s točkom 14. Priloga I. toj direktivi, vađenje nafte i prirodnog plina u komercijalne svrhe mora biti podvrgnuto takvoj procjeni kad izvađene količine dnevno prelaze 500 tona nafte i 500.000 m^3 plina.

21 Također treba podsjetiti da potreba za ujednačenom primjenom prava Unije kao i načelo jednakosti nalažu da se tekst odredbe prava Unije, koji ne upućuje izričito na pravo država članica, radi utvrđenja njegova smisla i dosega redovito mora autonomno i ujednačeno tumačiti u čitavoj Europskoj uniji, s tim da takvo tumačenje mora uzeti u obzir kontekst i cilj te odredbe (vidjeti presudu Edwards i Pallikaropoulos, C-260/11, EU:C:2013:221, t. 29.).

22 Točno je da je istraživačko bušenje provedeno s ciljem provjere mogućnosti iskorištavanja i isplativosti nalazišta prema definiciji djelovanje u komercijalne svrhe. Drukčije bi bilo, kako je to navela nezavisna odvjetnica u točki 26. svojeg mišljenja, jedino u slučaju bušenja koje služi samo istraživanju, a ne pripremi gospodarske aktivnosti.

23 Međutim, iz konteksta i cilja točke 14. Priloga I. Direktivi 85/337 proizlazi da područje primjene te odredbe ne obuhvaća istraživačka bušenja. Naime, ta odredba veže obvezu provedbe procjene utjecaja na okoliš na količine nafte i prirodnog plina čije se vađenje planira. U tom smislu predviđa pragove koji se moraju prekoračiti na dnevnoj razini, što pokazuje da se odnosi na projekte određenog trajanja koji omogućuju stalno vađenje relativno velikih količina ugljikovodika.

24 U tom smislu treba navesti da primjena kriterija predviđenih u točki 14. Priloga I. Direktivi 85/337 kao takva na istraživačka bušenja baš i ne bi imala smisla jer je prag koji ta odredba predviđa 500 tona dnevno za vađenje nafte i 500.000 m^3 dnevno za vađenje prirodnog plina, dok, kako to pokazuje sporna odluka iz glavnog postupka, koja odobrava vađenje ukupne količine od samo milijun m^3 prirodnog plina, granica određena za istraživačko bušenje nema veze s tim pragom.

25 Nadalje, iz objašnjenja iz odluke kojom se upućuje zahtjev te iz objašnjenja na raspravi proizlazi da se prije istraživačkog bušenja stvarno postojanje ugljikovodika ne može sa sigurnošću utvrditi. Takvo bušenje provodi se kako bi se dokazalo postojanje ugljikovodikâ i, prema potrebi, kako bi se utvrdila njihova količina i provjerilo, pomoću testnog vađenja, može li se pristupiti njihovom komercijalnom iskorištavanju. Stoga, jedino se na temelju istraživačkog testiranja može utvrditi količina ugljikovodika koja se može vaditi na dnevnoj razini. Usto količina ugljikovodika čije je vađenje planirano u okviru takvog testa te njegovo trajanje ograničeni su na tehničke potrebe koje proizlaze iz cilja dokazivanja isplativosti nalazišta.

26 To tumačenje usto potvrđuje opći sustav Direktive 85/337. Naime, točka 2. podtočka (d) Priloga II. te direktive može se primijeniti na istraživačka bušenja, tako da sva istraživačka bušenja nisu *a priori* izvan područja primjene te direktive.

27 U tom smislu treba podsjetiti da na temelju članka 4. stavka 2. prvog podstavka Direktive 85/337 države članice utvrđuju, bilo na temelju ispitivanja od slučaja do slučaja bilo na temelju pragova ili kriterija koje utvrde, moraju li se projekti obuhvaćeni Prilogom II. toj direktivi podvrgnuti procjeni svojeg utjecaja na okoliš.

28 Među tim su projektima u točki 2. podtočki (d) tog priloga dubinska bušenja koja osobito obuhvaćaju geotermička bušenja, bušenja za skladištenje nuklearnog otpada i bušenja za opskrbu vodom, osim bušenja za ispitivanje stabilnosti tla.

29 Iz teksta te odredbe proizlazi da ona ne nabraja iscrpno različite vrste bušenja na koje se odnosi, nego da njezino područje primjene obuhvaća sva dubinska bušenja, osim onih koja se provode radi ispitivanja stabilnosti tla.

30 Stoga treba utvrditi da su u mjeri u kojoj su istraživačka bušenja dubinska bušenja ona obuhvaćena točkom 2. podtočkom (d) Priloga II. Direktivi 85/337.

31 U konkretnom slučaju treba istaknuti da istraživačko bušenje, poput onoga iz glavnog postupka, koje ima za cilj utvrditi komercijalnu isplativost nalazišta i koje može dosegnuti 4150 metara dubine, predstavlja dubinsko bušenje u smislu točke 2. podtočke (d) Priloga II. toj direktivi.

32 S obzirom na prethodno navedeno, na prvo pitanje treba odgovoriti na način da točku 14. Priloga I. Direktivi 85/337 treba tumačiti tako da istraživačko bušenje, poput onoga iz glavnog postupka, u okviru kojega se planira testno vađenje prirodnog plina i nafte kako bi se utvrdila komercijalna isplativost nalazišta, nije obuhvaćeno područjem primjene te odredbe.

Drugo pitanje

33 S obzirom na odgovor na prvo pitanje, ne treba odgovoriti na drugo pitanje.

Treće pitanje

34 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti želi znati treba li Direktivu 85/337 tumačiti tako da je za utvrđivanje je li istraživačko bušenje, poput onoga iz glavnog postupka, podvrgnuto obvezi procjene utjecaja na okoliš nadležno tijelo obvezno uzeti u obzir samo kumulativne učinke istovrsnih projekata – u konkretnom slučaju, prema navodima suda koji je uputio zahtjev, svih iskorištavanih bušotina na području općine.

35 Kao što je to nezavisna odvjetnica navela u točki 47. svojeg mišljenja, budući da je to pitanje postavljeno samo za slučaj potvrdnog odgovora na prvo pitanje, čini se da sud koji je uputio zahtjev polazi od pretpostavke da u predmetu koji se pred njim vodi obveza procjene utjecaja na okoliš može proizići jedino iz članka 4. stavka 1. Direktive 85/337 u vezi s točkom 14. Priloga I. toj direktivi.

36 Međutim, ta je pretpostavka pogrešna jer, kako to proizlazi iz točaka 27. i 30. ove presude, takva obveza može proizići iz članka 4. stavka 2. Direktive 85/337 u vezi s točkom 2. podtočkom (d) Priloga II. toj direktivi.

37 S obzirom na to, u okviru postupka suradnje iz članka 267. UFEU-a između nacionalnih sudova i Suda, zadatak je Suda dati nacionalnom sucu koristan odgovor na temelju kojega će moći riješiti predmet o kojem vodi postupak. U tom smislu Sud prema potrebi treba preoblikovati pitanja koja su mu postavljena. Usto Sud može uzeti u obzir odredbe prava Unije na koje nacionalni sudac nije uputio u svojim pitanjima.

38 Prema tome, na treće pitanje treba odgovoriti s obzirom na obveze koje mogu proizići iz članka 4. stavka 2. Direktive 85/337 u vezi s točkom 2. podtočkom (d) Priloga II. toj direktivi.

39 U točki 27. ove presude navedeno je da na temelju članka 4. stavka 2. Direktive 85/337 države članice moraju utvrditi, na temelju ispitivanja od slučaja do slučaja ili na temelju pragova ili kriterija koje odrede, moraju li se projekti obuhvaćeni Prilogom II. toj direktivi podvrgnuti procjeni svojeg utjecaja na okoliš.

40 Što se tiče utvrđivanja tih pragova ili kriterija, treba podsjetiti da, doduše, članak 4. stavak 2. točka (b) Direktive 85/337 državama članicama povjerava marginu prosudbe u tom pogledu. Međutim, ta margina prosudbe ima svoje granice u obvezi propisanoj u članku 2. stavku 1. te direktive da se procjeni utjecaja na okoliš podvrgnu projekti koji mogu imati značajan utjecaj, osobito zbog svoje naravi, veličine ili lokacije (presuda Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, t. 29.).

41 Stoga kriteriji i pragovi spomenuti u članku 4. stavku 2. točki (b) Direktive 85/337 imaju za cilj olakšati ocjenu konkretnih značajki projekta kako bi se utvrdilo je li projekt podvrgnut obvezi procjene utjecaja na okoliš (presuda Salzburger Flughafen, EU:C:2013:203, t. 30.).

42 Iz toga slijedi da nadležna nacionalna tijela, kojima je podnesen zahtjev za odobrenje projekta obuhvaćenog Prilogom II. toj direktivi, moraju provesti posebno ispitivanje treba li, s obzirom na kriterije iz Priloga III. toj direktivi, provesti procjenu utjecaja na okoliš (vidjeti u tom smislu presudu Mellor, C-75/08, EU:C:2009:279, t. 51.).

43 U tom smislu iz točke 1. tog Priloga III. proizlazi da značajke projekta treba ocijeniti osobito u odnosu na njegove kumulativne učinke s drugim projektima. Naime, neuzimanje u obzir kumulativnog učinka projekta s drugim projektima može imati praktičan rezultat da se izbjegne obveza procjene, iako, uzet zajedno s drugim projektima, može imati značajan utjecaj na okoliš (vidjeti u tom smislu presudu Brussels Hoofdstedelijk Gewest i dr., EU:C:2011:154, t. 36.).

44 Taj zahtjev treba promatrati s obzirom na točku 3. Priloga III. Direktivi 85/337 na temelju koje značajan utjecaj koji projekt može imati treba uzeti u obzir ovisno o kriterijima nabrojenima u točkama 1. i 2. tog priloga, osobito u odnosu na vjerojatnost, opseg, veličinu, trajanje i reverzibilnost utjecaja tog projekta.

45 Iz toga slijedi da nacionalno tijelo treba, kad provjerava treba li projekt podvrgnuti procjeni utjecaja na okoliš, ispitati utjecaj koji bi taj projekt mogao imati zajedno s drugim projektima. Usto, u nedostatku preciziranja, ta obveza nije ograničena samo na istovrsne projekte. Kao što je to navela nezavisna odvjetnica u točki 71. svojeg mišljenja, u okviru tog prethodnog ispitivanja treba se zapitati bi li utjecaj istraživačkih bušenja na okoliš mogao zbog utjecaja drugih projekata biti veći nego da ih nema.

46 Nadalje, treba podsjetiti da bi koristan učinak Direktive 85/337 bio ozbiljno ugrožen ako bi nadležna tijela države članice prilikom odlučivanja o tome je li projekt podvrgnut obvezi procjene svojeg utjecaja na okoliš mogla zanemariti dio projekta koji treba provesti u drugoj državi članici (presuda Umweltanwalt von Kärnten, EU:C:2009:767, t. 55.). Iz istih razloga procjena utjecaja drugih projekata ne može ovisiti o granicama općine.

47 S obzirom na sve prethodno navedeno, na treće pitanje treba odgovoriti na način da članak 4. stavak 2. Direktive 85/337 u vezi s točkom 2. podtočkom (d) Priloga II. toj direktivi treba tumačiti tako da obveza provedbe procjene utjecaja na okoliš dubinskog bušenja, poput istraživačkog bušenja iz glavnog postupka, može proizići iz te odredbe. Nadležna nacionalna tijela moraju stoga provesti posebno ispitivanje treba li, s obzirom na kriterije iz Priloga III. toj direktivi, provesti procjenu utjecaja na okoliš. U okviru toga osobito treba ispitati bi li utjecaj istraživačkih bušenja na okoliš zbog utjecaja drugih projekata mogao biti veći nego da tih projekata nema. Ta ocjena ne može ovisiti o granicama općine.

Troškovi

48 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

1. **Točku 14. Priloga I. Direktivi Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, kako je izmijenjena Direktivom 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009., treba tumačiti tako da istraživačko bušenje, poput onoga iz glavnog postupka, u okviru kojega se planira testno vađenje prirodnog plina i nafte kako bi se utvrdila komercijalna isplativost nalazišta, nije obuhvaćeno područjem primjene te odredbe.**

2. **Članak 4. stavak 2. Direktive 85/337, kako je izmijenjena Direktivom 2009/31, u vezi s točkom 2. podtočkom (d) Priloga II. toj direktivi treba tumačiti tako da obveza provedbe procjene utjecaja na okoliš dubinskog bušenja, poput istraživačkog bušenja iz glavnog postupka, može proizići iz te odredbe. Nadležna nacionalna tijela moraju stoga provesti posebno ispitivanje treba li, s obzirom na kriterije iz Priloga III. Direktivi 85/337, kako je izmijenjena Direktivom 2009/31, provesti procjenu utjecaja na okoliš. U okviru toga osobito treba ispitati bi li utjecaj istraživačkih bušenja na okoliš zbog utjecaja drugih projekata mogao biti veći nego da tih projekata nema. Ta ocjena ne može ovisiti o granicama općine.**

Potpisi